

Alte Drucke

**CONFESSIO FI=||DEI CATHOLICAE CHRISTIANA
AV=||thoritate Synodi prouincialis quæ habita est
Petr=||couiæ Anno M. D. LI. Mense Iunio ædita: || ...**

Hosius, Stanislaus

Cracoviae, 1553

NON PROPTEREA NON ESSE CONsensus patrum in scripturis interpretandis
sequendum, quod vnus aliquando errauerit. Ca. XIX.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150329

catholicis & orthodoxis. Illud præterea necessarium esse iudicauerunt, vt quis in captiuitatem redigeret intellectū 2 Corin. 10 suum in obsequium fidei, scripturasq; veras esse crederet, non secundum suum sensum, quem sibi præsumpsisset, multo minus autem secundum adulterinas interpretatiōes eorum, qui segregauerunt semetipsos, sed secundum antiquam Ecclesiæ traditionem expositas, quā sancti patres tanti fecerunt, vt non alia machina contra suorum temporum hæreticos vsi magis fuerint. Hac vsus est antiquissimus Iræneus contra Valentinum hæreticum, hac Tertulianus contra Marcionem: hac Origenes contra Celsum: hac Cyprianus contra Nouatum: hac Basilius contra Eunomium, & Amphilochem, hac Nicenum concilium contra Arium, hac Hieronymus contra vigilantium, Eluidium, Iouinianum, & Luciferanum: hac Augustinus contra Donatistas, hac Leo sanctus Pontifex contra Entychen, hac sexta synodus contra Monotelitas: hac Petrus cluniacensis contra Henricianos & Petrobrussianos: hac æqualis eius Bernardus contra Petrum Habailardum: hac reliqui sancti patres vsq; ad hæc nostra tēpora contra diuersi generis hæreticos, vsi sunt.

NON PROPTEREA NON ESSE CON

sensum patrum in scripturis interpretandis sequendum, quod vnus aliquis aliquando errauerit. Ca. XIX.

SED hic iterum nobis obstrepunt Martini, sanctos patres homines fuisse, atq; ideo errare potuisse, quin & errasse nonnullos. Obicitur sanctissimi

H iij mi

mi Cypriani martyris, obijcitur Origenis error, & Tertuliani. Atqui hoc ipsum plus facit, ad corroboranda, quā ad infirmanda ea, quæ per nos asseruntur. Qui enim factum est, ut erraret Cyprianus? non illi tantus hic error obrepfit aliunde, quam quod aliter sentiebat, quam Ecclesiæ Romanæ consuetudo tulisset, ut iure optimo huic errori illius intercedens Papa Stephanus, nihil nouandum esse, verū id quod fuit traditū obseruari debere sanciuerit, quod intelligebat vir sanctus & prudens, rationem pietatis aliud non admittere, quam ut omnia qua fide suscepta forent à patribus, eadem fide filijs consignarentur, nosq; religionē, non qua vellemus ducere, sed qua duceret illa, sequi oportere, idq; proprium esse Christianæ grauitatis & modestiæ non sua tradere maioribus, verū à maioribus accepta seruare, ac iuxta Pauli præceptum depositum custodire, profanasq; vocum nouitates deuigare. Retēta est itaq; authore Stephano antiquitas, explosa nouitas. Neq; vero existimandum est nouitiæ adinventioni de rebaptisandis hæreticis patrocinia defuisse, immo vero tanta vis adfuit ingenij dicit Vincentius Lirinensis, tanta fuerūt eloquētiæ flumina, tantus assertorū numerus, tanta veri similitudo, tanta diuinæ legis oracula, sed plane noue ac malo more intellecta, ut omnis illa conspiratio nullo modo destrui potuisse videretur, nisi sola tanti moliminis causa, ipsa illa suscepta, ipsa defensa, ipsa laudata nouitatis professio destituisset. Ex his perspicuum est, non propterea Cyprianum errauisse, quod eum defecerint in eo, quod assererat, diuinæ legis oracula, quibus abundabat, sed quod ea suo, non ecclesiæ

I. Timo.

6.

delixæ sensu interpretari conabatur. Hoc est, quod dicit de
 eo Augustinus: Non accipimus quod de rebaptisandis he-
 reticis Cyprianus scripsit, quia hoc Ecclesia non accepit,
 pro qua Cyprianus sanguinem suum fudit. Non dixit Au-
 gustinus: Non recipimus quia diuinæ legis oraculis non
 probauit quæ diceret, nō enim, verum prauè intellectis, mi-
 nime destitutus fuerat Cyprianus: verum, non recipimus,
 inquit, quia Ecclesia non recepit. Idem de Origene, deq;
 Tertuliano dici potest, qui cum ingenio suo nimium indul-
 gerent, sibiq; plus satis fiderent, cum antiquam religionis
 Christianæ simplicitatem, parui penderent, cum se sapere
 plus cæteris existimarent, cum Ecclesiasticas traditiones
 veterumq; magisteria contemnerent, scripturas nouo mo-
 re quodam interpretati, in absurdas opiniones inciderunt.
 atq; documento nobis fuerunt, vt nō credamus vni alicui,
 quantalibet doctrina & eloquentia polleat, quantacunq;
 etiā sanctitate & autoritate sit præditus, cōtra cōmunem
 totius Ecclesiæ sensū et cōsensū aliquid adferenti, etiā si quā
 plurima diuinæ legis oracula proferat, etiā si nihil nisi scri-
 pturas, nisi verbum Dei, nisi Euangelium crepet. Illum ve-
 ro solum verè catholicum & orthodoxum existimemus,
 qui veritatem Dei, qui Ecclesiam, qui Christi corpus dili-
 git, qui diuinæ religioni, qui catholice fidei nihil anteponit,
 non hominis cuiuspiam auctoritatem, non amorem, non
 ingenium, non eloquentiam, non doctrinam, sed hæc om-
 nia pro nihilo habens, in fide vero fixus & stabilis perma-
 nens, quicquid vniuersaliter antiquitus Ecclesiam catho-
 licam docuisse cognouerit, id solum sibi tenendum creden-
 dumq;

Contra Cree-
 sionum li. 2.
 Cap. 32.

Deutero. 13.

Homi. I. in. I.
ad Thesalo.

dumq; esse firmiter deliberatum habet. Quicquid vero ab aliquo deinceps vno præter omnes, vel contra omnes potius, nouum & inauditum antehac adferri senserit, non ad religionem, sed ad sui potius tentationem id intelligat pertinere, sibiq; dictum illud existimet: Si surrexerit in medio tui propheta, & prædixerit signum atq; portentum, & venerit quod loquutus est, & dixerit tibi: Eamus & sequamur Deos alienos, hoc est extraneas quasdam opiniones, quæ ab Ecclesiæ traditione sunt alienæ, quas propterea Deus vocat propheta, quod haud aliter eas colunt & obseruant hæretici, quam suos Deos Ethnici, non audies inquit, verba prophetæ illius, quia tentat vos dominus Deus vester, vt palam fiat, vtrum diligatis eum, an non, in toto corde, & in tota anima vestra. Quæ ergo de Cypriano, de magistro eius Tertuliano, deq; Origene proferuntur, pro nobis magis, quam contra nos faciunt, Nos enim sumus n, q dicimus, nõ esse cuiusquam alicuius quamlibet docti, quamlibet etiam sancti viri singularem opinionem sequendam, etiamsi scripturarum examen protulerit, atq; in scripturis interpretandis non vnus alicuius, verum Ecclesiæ iudicio standum esse. Neq; fuit quisquam aliquando catholicus, qui parem esse censeret canonicarum scripturarum, & vnus alicuius quamlibet excellentis doctoris auctoritatem, sed eandem Ecclesiæ totius, quæ nequaquam in vno aliquo consistit, cum nomen Ecclesiæ, sicut etiam à Chrysostomo traditum est, nomen sit multitudinis, & iustæ iam ac absolutæ congregationis, Eandem igitur Ecclesiæ & scripturæ canonicæ veritatem esse, ab eodem autore spiritu sancto profect

profectam, nemo catholicus dubitauit vnquam. Libenter & nos cum Augustino solis scripturarum libris, qui canonici vocantur timorem hunc honoremq; deferimus, vt nullum eorum authorem aliquid errasse scribendo firmissime credamus: alios autem ita legimus, vt quantalibet sanctitate doctrinaq; præpolleat, non ideo verū putemus, quod ipsi ita senserunt, sed quia nobis vel per illos authores canonicos, vel probabili ratione, quod à vero non abhorreat persuadere potuerunt. Atq; ita non solum quæ scripturis probauerint, sed etiam quæ probabili ratione persuaferint, ea nobis iuxta Augustini sententiam amplectenda putamus. Probabilem autem rationem eam intelligimus, quæ tot sæculis vniuersæ Ecclesiæ probata, atq; illius iudicio semper fuit recepta. Si quæ vero magni alicuius doctoris sententia ab vniuersa Ecclesia reiecta ē & explosa, qualis est illa Cypriani de rebaptisandis hæreticis, quamlibet multis diuinæ legis oraculis nixa sit, eam nihilominus non modo non sequendam, verum etiam prorsus esse fugiendam existimamus. Quæ vero de re ita ab vno aliquo scriptum est, priuata vt eius opinio esse videatur, non esse nefas arbitramur de ea nonnunquam dubitare, quin etiam examinare ac excutere diligentius, & si qua nos ratio probabilis moneat, contrarium sentire licet, sicubi vero idem sentiunt omnes, ita vt quod scriptum est à Tertuliano & Augustino in Africa, idem visum fuerit Hilario in Gallia, Ambrosio, Leoni Gregorio in Italia, Ioanni Chrysostomo in Tracia, Theophrasto in Moesia, Ioanni Ephrem, & Ioanni Damasceno in Syria: Basilio in Capadocia: Origeni Cyrillo, & Athanasio in Aegypto, & qui ad hæc vsq; nostra tempora istos se

Ad Hieronymum epistola
19.

quuti sunt, in diuersis orbis regionibus commorati, idem et ipsi tanto locorum & seculorum interuallo disiuncti senserint, sicuti de baptismo paruulorum, de tremendo mediatoris Christi sacrificio, quod offertur in altari, de veritate sanguinis, & corporis eius, de sanctorum inuocatione, de oratione pro defunctis, de statis ieiuniorum diebus, de sacerdotum celibatu, de votis monasticis, deq; alijs multis factum esse videmus, vbi tantus est omnium consensus, minime dubitare debemus, non hominum hanc, verum Dei vocem esse, per membra sua loquentis, atq; ideo qui contradicit huic Dei voci, eum iure merito tanquam Ethnicum habemus & publicanum. Sed hæc iam dicta sufficiant ad ostendendum parem esse scripturarum & Ecclesiæ auctoritatem, quandoquidem vtriusq; veritas a spiritu sancto est, quo regebantur Amanuenses illius, cum ea quæ nobis reliquerunt scripto consignarent, quo regitur etiam nunc Ecclesia, nec ab ea quicquam decernitur, nisi quod visum est spiritui sancto.

DESCRIPTIO ECCLESIAE, QVOD
q; sibi nomen eius & auctoritatem vsurpant etiam
Hæretici. Caput. XX.

VONIAM vero fieri videmus, quod sicut scripturas & earum verum intellectum sibi falso arrogant hæretici, ita & Ecclesiæ nomen, cuius auctoritate se premi vident sibi temere & impudenter vsurpant,